

(aangepast) Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 776576
Zaaknummer: 876661

Houten, 3 juni 2025

gemeente Houten

Onderwerp:

Toetreding tot Reinigingsbedrijf Midden Nederland

Beslispunten:

1. Geen aanvullende wensen en aandachtspunten met betrekking tot de toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Reinigingsbedrijf Midden Nederland ter kennis van het college te brengen.

Samenvatting

De contracten voor de huis-aan-huis inzameling van afval lopen per 31 december 2026 af. Er is vrijwel geen marktwerking meer waardoor een nieuwe aanbestedingsronde niet wenselijk is. Er is echter een aantal publieke partijen in onze regio actief op dit gebied. De meest voor de hand liggende partij is geïnteresseerd: de gemeenschappelijke regeling Reinigingsbedrijf Midden Nederland (hierna: RMN).

RMN werkt voor diverse gemeenten in de provincie, is een stabiele partij, met een goede staat van dienst. De overname door RMN vergt een intensief voorbereidingstraject (o.a. aanschaf afvalwagens, aantrekken personeel, overname gemeentelijke personeel, logistiek, communicatie, besluitvorming en medezeggenschap). Er is daarnaast een aantal bijzonderheden. De RMN verzorgt voor de deelnemende gemeenten een breder takenpakket dan alleen afvalinzameling. Over de fasering daarvan moeten wij afspraken maken. De kosten van de afvalinzameling zullen sowieso hoger worden, ook bij deelname aan de RMN. Dat komt doordat onze contracten destijds (2018) in een relatief goedkope tijd zijn gesloten, vuilniswagens aanzienlijk duurder zijn geworden, er krapte op de arbeidsmarkt is en omdat het personeel van de RMN onder de CAO voor gemeenten valt. De precieze kosten worden bij het toetredingsproces in kaart gebracht. RMN ontraadt papierinzameling met vrijwilligers, maar het is niet uitgesloten dat er toch mogelijkheden zijn.

Het formele proces tot toetreding is gestart met het officieel verzoek tot toetreding door ons college. In het proces zal goed op de kosten worden gelet en zal worden onderzocht of de succesvolle papierinzameling met de vrijwilligers van stichtingen OPA Houten en OPA Schalkwijk kan worden voortgezet. Het college verwacht dat dit de belangrijkste aandachtspunten zijn voor de raad. Gezien de impact en de praktische onomkeerbaarheid stelt het college er prijs op eventuele nadere wensen en aandachtspunten hierbij mee te nemen. Ter afronding van het voorbereidingstraject wordt te zijner tijd de toetreding aan de gemeenschappelijke regeling aan de raden van alle deelnemende gemeenten ter goedkeuring neergelegd. Periodiek informeren we u over de voortgang,

Aanleiding

Omdat de afval inzamelcontracten tussen de gemeente en Prezero (inzameling restafval, bioafval/GFT en PMD) en Remondis (inzameling oud papier) op 31 december 2026 aflopen en er uit een marktverkenning is gebleken dat nog maar één partij mogelijk geïnteresseerd is om het afval in onze gemeente in te zamelen, heeft het college eind december 2024 de RMN verzocht om het proces in gang te zetten om toe te treden tot de RMN. Zie [Raadsinformatiebrief toekomst afvalinzameling](#)

De RMN heeft in maart 2025 een reactie gestuurd (bijlage 1). Om het traject van overdracht van taken aan de RMN zorgvuldig te kunnen doen, is een gefaseerde aanpak noodzakelijk:

1. De inzameling van het huishoudelijk afval moet als eerste geregeld worden.
2. De overgang van de milieustraat naar de RMN is de tweede fase.
3. De overdracht van de andere basistaken is de derde fase; dat kan pas geregeld worden na de start van de afvalinzameling op 1-1-2027.

Om de inzameling in Houten te kunnen gaan regelen, moet de RMN gaan investeren in materieel (vuilniswagens) en personeel. Voordat de RMN dat traject ingang gaat zetten, wil de RMN een formeel verzoek tot toetreding van de gemeente Houten.

Beoogd effect

Eventuele nadere aandachtspunten en wensen van de raad krijgen ten aanzien van het toetredingsverzoek aan de RMN zodat de afvalinzameling vanaf 1-1-2027 door de RMN kan

776576

worden gedaan en in een later stadium ook de milieustraat en andere basistaken door de RMN worden uitgevoerd.

Argumenten per beslispunt

1.1 De vraag om wensen en aandachtspunten is strikt formeel niet nodig, maar wel wenselijk

In de Wet op de gemeenschappelijke regeling is geregeld dat het college een besluit tot toetreding aan een gemeenschappelijke regeling kan nemen. Als het bestuur van de RMN daar positief op reageert, dan wordt alles in kaart gebracht wat nodig is om de afvalinzameling over te dragen aan de RMN en wordt de gewijzigde gemeenschappelijke regeling opgesteld, met daarbij een af te sluiten dienstverleningsovereenkomst. De gemeenteraad kan vervolgens zienswijzen inbrengen op het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling. De gemeenteraad moet ook toestemming geven voor het afsluiten van de regeling, maar kan die slechts onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (art 1, lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen).

Omdat het 3 tot 6 maanden tijd gaat kosten om alles in kaart te brengen wat nodig is om de hele afvalinzameling van Houten over te dragen aan de RMN, kan de gewijzigde regeling pas over 6 tot 9 maanden aan uw raad (en de raden van de gemeenten die al deelnemen aan de RMN) worden voorgelegd. Omdat wij u nu al graag willen betrekken bij dit proces vragen wij u nu al om in te stemmen met ons voorgenomen besluit om een toetredingsverzoek te doen aan de RMN en om uw eventuele nadere wensen en aandachtspunten aan ons door te geven, zodat wij die mee kunnen nemen in het vervolgtraject.

1.2 Omdat de RMN veel moet investeren in menskracht en materieel, wil de RMN snel een formeel verzoek.

Als reactie op het verzoek van Houten om het proces tot toetreding in gang te zetten, heeft de RMN ons laten weten (bijlage 1) dat om alle taken goed in te kunnen regelen meer tijd nodig is. Omdat de huidige inzamelaar in Houten (Prezero) per 1-1-2027 stopt met de inzameling en niet wil verlengen (ook niet voor 1 jaar), stelt de RMN voor om als eerste de inzameling van de afvalinzameling op te pakken. Daarna de overdracht van de milieustraat en in een later stadium de andere basistaken. Om de inzameling en de overdracht van de milieustraat goed te kunnen inregelen moet externe knowhow worden ingehuurd om het proces in goede banen te leiden. Deze aanloopkosten die gemaakt worden om de toetreding te regelen zijn voor rekening van de toetredende gemeente (Houten).

De RMN wil zich maximaal inspannen om de toetreding zorgvuldig en evenwichtig te laten verlopen, maar wil zo spoedig mogelijk een verzoek tot toetreding van onze gemeente, zodat ook duidelijk is dat Houten daadwerkelijk wil toetreden tot de RMN.

1.3 Een formeel verzoek is nodig om zekerheid te krijgen dat de andere gemeenten instemmen met de toetreding van Houten.

Om toe te kunnen treden tot de RMN, moeten tenminste twee derde van de gemeenten die nu deelnemen aan de RMN daarmee instemmen. Door een formeel verzoek te doen, wordt zekerheid verkregen dat Houten deel kan gaan nemen aan de RMN.

1.4 De continuïteit van de inzameling wordt gewaarborgd

Als Houten deel gaat nemen aan de RMN, dan wordt de gehele inzameling van huishoudelijk afval door een overheidsbedrijf uitgevoerd. De gemeente is dan niet meer afhankelijk van de markt. Afvalinzameling is een wettelijke taak die ten alle tijden gegarandeerd moet worden. Die zekerheid wordt verkregen door aan te sluiten bij de RMN.

1.5 Het ambtelijk apparaat wordt ontzorgd en de kwetsbaarheid neemt af

Bij deelname aan de RMN zouden de afvaladministratie, financiën, voorlichting, afvalkalender, aanschaf en onderhoud inzamelmiddelen, klachtenafhandeling, toezicht en beheer van de milieustraat door de RMN worden gedaan. Dat betekent ontzorging en minder kwetsbaarheid in de uitvoering. De RMN beschikt over een grote groep medewerkers, waardoor de continuïteit makkelijker te waarborgen is.

1.6 RMN en Houten passen goed bij elkaar

De RMN verzorgt nu al de afvalinzameling in de gemeenten Baarn, Bunnik, IJsselstein, Nieuwegein, Soest en Zeist. Deze gemeenten zijn tevreden over de dienstverlening en bij inwonersonderzoeken blijkt dat inwoners ook tevreden zijn over de dienstverlening van de

RMN. De RMN heeft eenzelfde visie op afvalinzameling als de gemeente Houten: door inwoners goede voorzieningen te geven om hun afval te scheiden, worden goede afvalscheidingscijfers gehaald, zijn de inwoners tevreden en blijven de kosten zo laag mogelijk. Zie ook de presentatie die de RMN heeft gegeven aan de directie van de gemeente Houten (bijlage 2).

1.7 In een GR blijft Houten invloed uitoefenen op de gang van zaken.

Als Houten aansluit bij de RMN, dan krijgt Houten een zetel in zowel het dagelijks als algemeen bestuur van de GR. Vanuit die positie kan Houten invloed uitoefenen op het beleid van en de gang van zaken bij RMN. Bovendien is bijsturen en beïnvloeden van beleid en kosten mogelijk door de dynamische vorm van de dienstverleningsovereenkomst waardoor jaarlijks nieuwe afspraken worden gemaakt over de uitvoering en het serviceniveau van taken of diensten.

1.8 Papierinzameling vrijwilligers blijft misschien mogelijk.

De RMN ontraadt het werken met vrijwilligers uit oogpunt van veiligheid, efficiëntie en kosten. Helemaal onmogelijk is het echter niet. De RMN zamelt het oud papier in Bunnik in met behulp van vrijwilligers. Of dit voor Houten ook een goede optie is, moet serieus worden uitgezocht en afgewogen. Uit de marktconsultatie bleek overigens dat alle commerciële inzamelaars hebben aangegeven sowieso niet meer met vrijwilligers te willen inzamelen (vanwege de voornoemde redenen).

Kanttekeningen

1.1 Er is nog één commerciële inzamelaar die het afval mogelijk zou kunnen inzamelen

Uit de marktverkenning die de AVU voor ons heeft gehouden, is gebleken dat er één commerciële inzamelaar nog geïnteresseerd is om de afvalinzameling voor Houten te verzorgen, als Houten de inzameling Europees zou aanbesteden. Omdat deze partij weet dat het de enige partij is die nog actief is in de regio, is de kans groot dat deze partij een forse prijs zou vragen. Daarnaast is die partij nu nog actief in twee gemeenten in onze provincie en zijn beide gemeenten ontevreden over de dienstverlening. Terwijl beide gemeenten hun contract met de inzamelaar nog wel zouden kunnen verlengen, zijn beide gemeenten bezig om hun inzameling ook onder te brengen bij een overheidsbedrijf.

1.2 ROVA N.V. zou de inzameling ook kunnen doen

ROVA N.V. is een publieke dienstverlener die actief is in de regio's Zwolle, Twente, Achterhoek en Eemland. Ook ROVA zou de inzameling in Houten kunnen doen. Omdat Houten echter ver van de andere ROVA gemeenten ligt, zou dat vanuit efficiency duur uitvallen. Daarnaast heeft de ROVA een andere werkwijze/beleid waar het gaat over het laten scheiden van afval door de inwoners. Bij ROVA is gekozen om omgekeerd inzamelen en diftar in te voeren als de beste manier om inwoners te laten scheiden. Dat wil zeggen dat inwoners hun restafval in zakken naar ondergrondse containers moeten brengen en moeten betalen per keer dat zij een restafvalzak in de container gooien. In Houten (en ook bij de andere RMN gemeenten) wordt afval scheiden succesvol gestimuleerd door inwoners goede service te bieden. Overstappen naar de manier van inzamelen van de ROVA vraagt een forse investering en zal weerstand oproepen bij veel inwoners. De manier van werken van ROVA past dus niet goed bij het Houtens DNA.

Participatie

Inwonersparticipatie is bij de overgang naar een nieuwe inzamelaar niet aan de orde. De service aan de inwoners blijft hetzelfde. Het maakt voor een inwoner niet uit of de cliënt geleegd wordt met een vuilniswagen van Prezero of een vuilniswagen van de RMN.

Financiën en formatie

Eenmalige kosten die verband houden met de toetreding

De hoogte van de eenmalige kosten die gemaakt moeten worden om de toetreding tot de RMN te kunnen regelen (inhuur externe knowhow) zullen ongeveer € 200.000 bedragen. Deze kunnen binnen de afvalbegroting gedekt worden uit de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing.

Structurele kosten wanneer de afvalinzameling door de RMN wordt gedaan

Nadat het toetredingsverzoek is gedaan, gaan de RMN en de gemeente aan de slag om precies in beeld te brengen hoe de huidige inzameling door de RMN kan worden overgenomen en wat dat gaat kosten. Uit een grove inschatting blijkt dat de inzameling

sowieso duurder zal worden dan bij de huidige inzamelaar. Dat contract is afgesloten in een relatief goedkope tijd. Sinds die tijd zijn de prijzen van vuilniswagens fors gestegen en is er krapte op de arbeidsmarkt ontstaan. Ook bij een commerciële inzamelaar zou de prijs fors stijgen. Het is niet voor niets dat bijna alle commerciële inzamelaars zich hebben terug getrokken uit deze branche.

Houten heeft nu één van de laagste afvalstoffenheffingen in de provincie (€ 342 per huishouden). Een grove inschatting leert dat de heffing met € 45 - € 65 zal stijgen. Daarmee zou de heffing nog altijd onder de gemiddelde heffing in onze provincie blijven (€ 417). Zodra de precieze bedragen bekend zijn, zullen wij u daarover informeren.

Communicatie

Uw eventuele nadere wensen en aandachtspunten zullen worden meegenomen in het vervolgtraject.

Voortgang

Als het bestuur van de RMN positief besluit op ons toetredingsverzoek, zal een externe projectleider worden ingehuurd die samen met de RMN en de gemeente in kaart zal brengen wat er nodig is om de gehele afvalinzameling in onze gemeente door de RMN te laten doen. Ook zal in kaart worden gebracht wat nodig is om onze milieustraat (inclusief personeel) over te dragen aan de RMN. Daarna zal een ontwerp-toetredingsbesluit worden opgesteld. Dat ontwerpbesluit zal worden voorgelegd aan uw raad en aan de raden van de gemeenten die nu al deelnemen aan de RMN.

Evaluatie

Niet van toepassing

Houten, 3 juni 2025

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de loco-secretaris, de burgemeester,

R.W. Vrieling

H.C. Heerschop

Bijlagen

1. Reactie van RMN op verzoek van Houten om proces tot toetreding in gang te zetten
2. Presentatie van de RMN aan de directie

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Wouter van den Berg

2e PoHo: Karen Heerschop

Geamendeerd Raadsbesluit

Voorstelnummer: 776576

Onderwerp

Toetreding tot Reinigingsbedrijf Midden Nederland

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 3 juni 2025 gelezen en besluit:

1. *Het college op te dragen alles in het werk te stellen om ook bij toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Reinigingsbedrijf Midden Nederland de papierinzameling met de vrijwilligers van de stichtingen Oud Papier Actie (OPA) Houten en Schalkwijk mogelijk te houden.*

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 17 juli 2025.

De raad van de gemeente Houten,
de plaatsvervangend griffier,

H. Khairouni

de voorzitter,

H.C. Heerschop